

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

23 JANUARI 1998

WETSONTWERP

**tot aanvulling van het Gerechtelijk
Wetboek betreffende de benoeming
van toegevoegde rechters**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER JACQUES SIMONET

(1) Samenstelling van de commissie
Voorzitter : de heer Duquesne (A.)

A. — Vaste leden
C.V.P. HH. Vandeurzen,
Van Parys,
Verherstraeten, Willems.
P.S. HH. Biefnot, Borin, Giet.
V.L.D. HH. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. HH. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- HH. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mevr. de T'Serclaes.
V.B. H. Laeremans.
Agalev/H. Lozie
Ecolo

B. — Plaatsvervangers
C.V.P. Mevr. D'Hondt,
HH.Didden, Leterme,
Mevr.Pieters, Mevr.
Verhoeven.
P.S. HH. Dallons, Eerdekens,
Minne, Moureaux.
V.L.D. HH. Chevalier, De Croo,
van den Abeelen, Versnick.
S.P. HH. Delathouwer, Roose,
Van der Maelen.
P.R.L.- Mevr. Herzet,
F.D.F. HH. Maingain, Simonet.
P.S.C. HH. Beaufays, Viseur JJ.
V.B. HH. Annemans, De Man.
Agalev/H. Decroly,
Ecolo Mevr. Schüttringer

C. — Niet-stemgerechtigd leden
V.U. H. Bourgeois.
FN M. Wailliez

Zie:

- 1053 - 96 / 97:

- N° 6: Wetsontwerp geamendeerd door de Senaat
- N° 7 : Amendement

(*) Vierde zitting van de 49de zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

23 JANVIER 1998

PROJET DE LOI

**complétant le Code judiciaire en ce
qui concerne la nomination de juges
de complément**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR
M. JACQUES SIMONET

(1) Composition de la commission
Président : M. Duquesne (A.)

A. — Titulaires
C.V.P. MM. Vandeurzen,
Van Parys,
Verherstraeten, Willems.
P.S. MM. Biefnot, Borin, Giet.
V.L.D. MM. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. MM. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- MM. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. Mme de T'Serclaes.
V.B. M. Laeremans.
Agalev/M. Lozie
Ecolo

B. — Suppléants
C.V.P. Mme D'Hondt,
MM.Didden, Leterme,
Mme Pieters, Mme
Verhoeven.
P.S. MM. Dallons, Eerdekens,
Minne, Moureaux.
V.L.D. MM. Chevalier, De Croo,
van den Abeelen, Versnick.
S.P. MM. Delathouwer, Roose,
Van der Maelen.
P.R.L.- Mme Herzet,
F.D.F. MM. Maingain, Simonet.
P.S.C. MM. Beaufays, Viseur JJ.
V.B. MM. Annemans, De Man.
Agalev/M. Decroly,
Ecolo Mme Schüttringer.

C. — Membres sans voix délibérative
V.U. M. Bourgeois.
FN M. Wailliez

Voir:

- 1053 - 96 / 97:

- N° 6: Projet amendé par le Sénat
- N° 7 : Amendement

(*) Quatrième session de la 49ème législature

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 14 januari 1998

*
* *

I. INLEIDING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

« Het voorliggende wetsontwerp vloeit voort uit een samenvoeging van een wetsontwerp van de regering en twee wetsvoorstellen van leden van deze Commissie.

Het wetsontwerp is uitgegroeid tot een eerste stap in de globale hervorming van de rechterlijke organisatie en wordt gekenmerkt door een dubbele doelstelling :

- een verhoogde mobiliteit van het bestaande magistratenkorps, en dit op alle niveaus
- de creatie van een nieuw korps van mobiele rechters op het niveau van de rechtscolleges van eerste aanleg, toegevoegde rechters genoemd.

Het wetsontwerp zoals aangenomen in de Kamer werd uitvoerig besproken in de Senaat, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot een aantal amenderingen van het ontwerp, en dit zowel formeel als inhoudelijk.

De belangrijkste wijzigingen slaan op de artikelen 4, 5 en 6 van het wetsontwerp, die respectievelijk betrekking hebben op de creatie van het korps van toegevoegde rechters en de invoering van verruimde delegatiemogelijkheden ten aanzien van rechters en raadsheren in de bestaande korpsen.

Artikel 4, dat voorzag in de invoering van een artikel 90bis en specifiek betrekking had op de toegevoegde rechters, heeft in de eerste plaats een aantal formele, technische wijzigingen ondergaan:

— Dat artikel werd eerst *hernummerd tot artikel «86bis»* en ondergebracht onder een afzonderlijke afdeling. Deze toegevoegde rechters werden in het oorspronkelijke voorstel na de bepalingen van de plaatsvervangende rechters geplaatst, wat vanzelfsprekend niet kon;

— Tevens werd gepreciseerd dat de toegevoegde rechters worden benoemd per rechtsgebied van het hof van beroep of van het arbeidshof, werd de verwijzing naar de wetten tot vaststelling van de organieke personeelsformaties vereenvoudigd en werd een taalkundig betere omschrijving gegeven aan het begrip «de behoeften van de dienst».

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de sa réunion du 14 janvier 1998.

*
* *

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Le projet de loi à l'examen est issu d'un projet de loi du gouvernement et de deux propositions de loi déposées par des membres de cette commission.

Il constitue une première étape de la réforme globale de l'organisation judiciaire et poursuit un double objectif:

- accroître la mobilité au sein du corps de magistrats existant, et ce, à tous les niveaux;
- créer un nouveau corps de juges mobiles au niveau des juridictions de premier degré, ces juges étant dénommés «juges de complément».

Après son adoption par la Chambre, le projet de loi a été longuement examiné au Sénat, où il a fait l'objet d'un certain nombre d'amendements, tant en ce qui concerne la forme qu'en ce qui concerne le contenu.

Les principales modifications portent sur les articles 4, 5 et 6 du projet de loi, qui, respectivement, créent un corps de juges de complément et prévoient des possibilités de délégation élargies en ce qui concerne les juges et les conseillers des corps existants.

L'article 4, qui prévoyait l'insertion d'un article 90bis et qui portait spécifiquement sur les juges de complément, a tout d'abord fait l'objet d'une série de modifications d'ordre technique et formelle :

— Cet article fut désormais numéroté 'article 86bis' et inséré dans une section séparée. En effet, dans le projet initial, ces juges de complément étaient placés après les juges suppléants, ce qui était évidemment impossible;

— En outre, il fut précisé que les juges de complément sont nommés par ressort de la cour d'appel ou de la cour de travail, tandis que la référence aux lois fixant le cadre organique fut simplifiée et que la notion de 'nécessités du service' fit l'objet d'une définition linguistiquement plus précisée.

Inhoudelijk onderging het artikel voornamelijk aanpassingen op het vlak van de rol van de deskundige bij de evaluatie van de behoeften van de dienst.

Gelet op het belang dat de senatoren aan de externe inbreng hechtten bij deze vorm van audit, werd gepreciseerd dat de deskundige geen lid mag zijn van de rechterlijke orde.

Tevens is de rol van de deskundige nauwkeuriger omschreven door te bepalen dat zijn opdracht dubbel kan zijn, met name bijstand aan de Koning bij diens toetsing van het evaluatieverslag over de werking van de rechtbank en eventuele bijstand aan de gerechtelijke autoriteiten bij het opmaken van hun advies, dat bovendien met redenen omkleed moet zijn.

De artikelen 5 en 6 van het ontwerp slaan op de mogelijkheid om magistraten uit de bestaande korpsen, binnen of buiten het rechtsgebied, te delegeren naar andere rechtscollèges. Ze ondergingen enerzijds een aantal belangrijke preciseringen, anderzijds een aantal inhoudelijke wijzigingen:

— vooreerst werd zowel in artikel 5 als 6 toegevoegd dat de delegatie van magistraten uit de bestaande korpsen naar een ander rechtscollège, dient te gebeuren *met eerbiediging van de wet van 15 juni 1935* op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Ofschoon dit reeds inherent was aan het oorspronkelijke voorstel, werd deze precisering noodzakelijk bevonden om duidelijk het onderscheid te maken met het taalstatuut van de toegevoegde rechters.

Gelet op hun benoeming voor het rechtsgebied vallen deze laatsten immers niet onder de bepalingen van de taalwet, hetgeen vooral zijn gevolgen voor het rechtsgebied Brussel heeft. Vermits de toegevoegde rechters in dit rechtsgebied eveneens bevoegd zijn voor de arrondissementen Nijvel en Leuven, zijn bijvoorbeeld de taalquota zoals deze gelden voor de rechtbanken van het arrondissement Brussel niet van toepassing.

Omtrent het taalaspect is trouwens zeer hevig gedebatteerd in de Senaat.

Hoe dan ook geldt bij de benoeming en de delegatie van toegevoegde rechters dat de behoeften van de dienst en de adviezen van de gerechtelijk overheden doorslaggevend zullen zijn, hetgeen specifiek voor Brussel ook taalbehoeften impliceert.

— In tweede instantie werd alsnog voorzien dat magistraten die door de eerste voorzitter worden gedelegeerd naar een andere rechtbank binnen het rechtsgebied moeten instemmen, en dit omwille van

Sur le plan du contenu, les modifications apportées concernaient principalement le rôle de l'expert appelé à évaluer les nécessités du service.

Compte tenu de l'importance que les membres du Sénat accordent à une contribution externe dans le cadre d'une telle forme d'évaluation, il a été précisé que l'expert ne pouvait appartenir à l'ordre judiciaire.

Enfin, le rôle de l'expert a été défini de manière plus précise, en ce sens qu'il peut être amené à exercer une double mission, à savoir prêter assistance, d'une part au Roi dans son appréciation du rapport d'évaluation portant sur le fonctionnement du tribunal et, d'autre part aux autorités judiciaires dans la rédaction de leur avis, qui devra par ailleurs être motivé.

Les articles 5 et 6 du projet prévoient que des magistrats de corps existants peuvent être délégués dans d'autres juridictions du même ressort ou d'un autre ressort. Des précisions importantes ont été apportées à ces articles, dont la teneur a également été modifiée:

— premièrement, il a été précisé, tant à l'article 5 qu'à l'article 6, que la délégation de magistrats de corps existants dans une autre juridiction doit s'opérer *dans le respect de la loi du 15 juin 1935* sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Même si cela était inhérent à la proposition initiale, cette précision a été jugée nécessaire afin de faire une nette distinction avec le statut linguistique des juges de complément.

Etant nommés pour le ressort, ces derniers ne relèvent en effet pas des dispositions de la loi sur l'emploi des langues, ce qui a principalement des répercussions dans le ressort de Bruxelles. Etant donné que les juges de complément nommés dans ce ressort sont également compétents pour les arrondissements de Nivelles et de Louvain, les quotas linguistiques applicables aux tribunaux de l'arrondissement de Bruxelles ne sont par exemple pas d'application.

L'aspect linguistique a du reste fait d'objet de débats intenses au Sénat.

Quoi qu'il en soit, les nécessités du service et les avis des autorités judiciaires seront déterminants lors de la nomination et de la délégation de juges de complément, ce qui implique que, pour Bruxelles, il sera aussi tenu compte du facteur linguistique pour la détermination des besoins.

— En deuxième lieu, il a encore été prévu que le premier président ne puisse déléguer un magistrat auprès d'un autre tribunal situé dans le même ressort qu'avec son accord, et ce, afin de respecter le prin-

het principe inzake onafzetbaarheid en onoverplaatsbaarheid zoals vervat in artikel 152 G.W.

Door de commissie en ook door de regering was immers verdedigd dat deze toestemming niet vereist was omdat het een gedeeltelijke delegatie betrof en men dus verbonden bleef aan de rechtbank waar men benoemd was. De delegatiebeslissing zelf behoorde uitsluitend aan de rechterlijke overheid, zonder enige tussenkomst van de uitvoerende macht.

Ofschoon de senatoren begrip konden opbrengen voor deze argumenten, waren zij toch van mening dat de toestemming vanuit grondwettelijk oogpunt was aangewezen, teneinde te vermijden dat deze bevoegdheid zou uitgroeien tot een verkapt tuchtmiddel, waardoor afbreuk zou worden gedaan aan de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

Uiteindelijk werd de wijziging aanvaard. Om evenwel tegemoet te komen aan een ander bezwaar, met name dat het systeem dode letter dreigt te worden wanneer men moet rekenen op de good-will van de minst actieve magistraten, is in het verslag gepreciseerd dat een ongegronde weigering van een magistraat wiens werklast beneden het gemiddelde ligt, gevolgen kan hebben voor de evaluatie of zelfs op tuchtvlak.

— Tot slot is een nieuwe alinea toegevoegd waardoor de eerste voorzitters ook toegevoegde rechters op soepele wijze zullen kunnen «subdelegeren», mits deze rechters door de Koning vooraf zijn gedelegeerd, naar alle rechtbanken binnen het rechtsgebied.

Afsluitend dient nog melding te worden gemaakt van het nieuwe artikel 22 in het wetsontwerp dat een nieuw lid invoegt in artikel 363 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit artikel slaat in algemene termen op een aantal bijkomende vergoedingen waarvoor de magistraten gelijkgesteld worden met de overheidsambtenaren. Een van deze vergoedingen betreft de reis- en verblijfsvergoedingen, hetgeen voor de toekenning ervan evenwel onderstelt dat de betrokkene een administratieve standplaats heeft. Voor magistraten is dat in principe de plaats van de benoeming.

Aangezien de toegevoegde rechters benoemd worden per rechtsgebied en zij slechts naar de rechtbanken worden gedelegeerd in plaats van daar te worden benoemd, is het echter noodzakelijk gebleken om hun administratieve standplaats als het ware fictief vast te stellen op de zetel van het hof van beroep of het arbeidshof van het rechtsgebied waar zij benoemd zijn.

De wijzigingen aangebracht door de Senaat, ofschoon ze soms ingegeven waren door een zekere schroom om al te radicale hervormingen door te

cipe de l'inaéovibilité, prévu à l'article 152 de la Constitution.

La commission et le gouvernement avaient en effet estimé que cette autorisation n'était pas indispensable, car il ne s'agissait en l'occurrence que d'une délégation partielle, le magistrat restant attaché au tribunal de sa nomination. La décision même de déléguer un magistrat appartenait exclusivement à l'autorité judiciaire et n'impliquait aucune intervention de la part du pouvoir exécutif.

Même s'ils pouvaient comprendre ces arguments, les sénateurs ont estimé qu'il convenait, d'un point de vue constitutionnel, que le magistrat concerné donne son accord, afin d'éviter que le pouvoir accordé au premier président ne serve, de manière détournée, à des fins disciplinaires, ce qui porterait atteinte à l'indépendance du pouvoir judiciaire.

L'amendement a finalement été adopté. Afin toutefois de tenir compte d'une autre objection formulée, à savoir que le système risque de rester lettre morte s'il faut s'en remettre au bon vouloir des magistrats les moins actifs, il a été précisé dans le rapport que le refus injustifié d'un magistrat dont la charge de travail est inférieure à la moyenne pourra avoir des répercussions sur son évaluation, voire des conséquences disciplinaires.

— Enfin, un alinéa a été ajouté afin de permettre également aux premiers présidents de «sous-déléguer» avec souplesse des juges de complément, à condition que ces juges aient été délégués préalablement par le Roi auprès de tous les tribunaux situés dans le même ressort.

Pour terminer, il convient de mentionner encore l'article 22 du projet de loi, lequel insère un nouvel alinéa 363 du Code judiciaire.

Cet article prévoit que pour une série d'indemnités complémentaires, les magistrats sont assimilés aux fonctionnaires publics. Tel est notamment le cas pour les frais de voyage et de séjour, mais le bénéfice de cette indemnité suppose que l'intéressé dispose d'une résidence administrative. Pour les magistrats, cette résidence est en principe le lieu où ils sont nommés.

Or, étant donnés que les juges de complément sont nommés par ressort et sont ensuite délégués vers les différents tribunaux, où ils ne sont dès lors pas nommés, il s'est avéré indispensable de fixer, en quelque sorte de manière fictive, leur résidence administrative au siège de la cour d'appel ou de la cour du travail du ressort où ils sont nommés.

Les modifications apportées par le Sénat, bien qu'elles traduisent dans certains cas la crainte d'être trop radical dans la réforme, comme l'instauration

drukken, zoals de invoering van de toestemming van magistraten bij delegatie, zijn nuttig en terecht.

Gelet op de absolute noodzaak de efficiëntie van het werk van de magistraten te vergroten en aangezien er dringend behoefte is aan krachten die tijdelijk kunnen inspringen waar de nood het hoogst is, is een spoedige goedkeuring van dit ontwerp geboden, mede gelet op het feit dat de uitvoering nog een aantal maanden in beslag zal nemen en het effect ervan dus pas na enige tijd op het terrein voelbaar zal zijn.»

II. ALGEMENE BESPREKING

A. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

De heer Simonet herinnert eraan dat zijn fractie voorstander is van het aan de orde zijnde ontwerp omdat het ertoe strekt de gerechtelijke achterstand weg te werken en het de flexibiliteit bij de organisatie van de werkzaamheden van de rechtbanken alsmede de mobiliteit van de magistraten wil waarborgen.

Tijdens de bespreking van dat ontwerp in de Senaat heeft de minister verklaard dat de keuze om bij de rechtbanken van eerste aanleg, de rechtbanken van koophandel en de arbeidsrechtbanken toegevoegde rechters aan te stellen voortvloeide uit een dubbele vaststelling.

Ten eerste constateert men dat de personeelsformaties van een aantal rechtbanken niet volzet zijn.

Ten tweede hebben sommige gerechtelijke arrondissementen af te rekenen met een overbelasting van «conjuncturele» aard.

De spreker benadrukt dat men met de goedkeuring van dit wetsontwerp niet de echte discussie uit de weg zal kunnen gaan, een discussie die betrekking heeft op de uitbreiding van de personeelsformaties in een aantal arrondissementen en op de versoepeling van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, om de huidige organieke personeelsformatie inzonderheid in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde aan te vullen.

Het meerjarenplan voorziet in een uitbreiding van de personeelsformatie met 240 magistraten. Uit het namens de commissie Justitie van de Senaat uitgebrachte verslag (1-705/4) blijkt niettemin dat het de bedoeling van de minister is om alle toegevoegde rechters op te nemen in het bestand van de bijkomende magistraten. Bijgevolg zal het aantal toegevoegde rechters in mindering gebracht worden van het aantal bijkomende magistraten.

In verband met het taalaspect van het ontwerp werd in de Senaat de vraag gesteld of de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

de l'accord des magistrats par délégation, s'avèrent utiles et justifiées.

Compte tenu de l'absolue nécessité d'augmenter l'efficacité du travail accompli par les magistrats et de l'urgence de pouvoir disposer d'éléments qui pourront être temporairement affectés aux juridictions où les besoins sont les plus grands, une approbation rapide du présent projet s'impose, d'autant plus que sa mise en oeuvre prendra encore plusieurs mois et que ces effets sur le terrain ne seront dès lors pas immédiatement perceptibles sur le terrain.»

II. DISCUSSION GENERALE

A. QUESTIONS ET OBSERVATIONS DES MEMBRES

M. Simonet rappelle que son groupe s'est prononcé en faveur du projet examiné dans la mesure où il tend à résorber l'arriéré judiciaire et à assurer la flexibilité dans l'organisation du travail des juridictions de même que la mobilité des magistrats.

Lors de la discussion de ce projet au Sénat, le ministre a déclaré que l'option de créer un corps de juges de complément au niveau des tribunaux de première instance, de commerce et du travail résultait d'un double constat.

Premièrement, l'on observe que les cadres organiques d'un certain nombre de juridictions sont incomplets.

Deuxièmement, certains arrondissements judiciaires sont tenus d'assumer une surcharge de travail de «nature conjoncturelle».

L'orateur souligne que l'adoption de ce projet de loi ne peut éluder le véritable débat relatif à l'extension des cadres dans un certain nombre d'arrondissements et à l'assouplissement de la loi sur l'emploi des cadres organiques actuels spécifiquement dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvoorde.

Le plan pluriannuel prévoit une augmentation de cadre de 240 magistrats. Toutefois, il ressort du rapport fait au nom de la commission de la Justice du Sénat (1 - 705/4) que l'intention du ministre est d'intégrer l'ensemble des juges de complément dans le cadre des magistrats supplémentaires. Par conséquent, les juges de complément seront déduits du nombre des magistrats supplémentaires.

S'agissant de l'aspect linguistique du projet, la question de savoir s'il y avait lieu d'appliquer aux juges de complément la loi du 15 juin 1935 sur l'em-

van toepassing is op de toegevoegde rechters. Een aantal senatoren hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt artikel 43 van de voornoemde wet toe te passen om te garanderen dat de toegevoegde rechter zitting houdt in de taal van zijn diploma. Hoewel dat amendement verworpen werd, heeft de minister niettemin verklaard dat het gros van de in het rechtsgebied van het Brusselse hof van beroep aangestelde toegevoegde rechters Franstalig zal zijn.

De spreker wenst die formele verklaring door de nieuwe wet bekrachtigd te zien om de eventuele aanstelling te voorkomen van wettelijk tweetalige magistraten (vooral Nederlandstaligen) die, wegens de niet-toepassing van artikel 43 van de bedoelde wet, in Franstalige kamers zitting kunnen hebben.

De spreker is van mening dat het aantal behandelde zaken het enige criterium is dat men mag hanteren om een wijziging van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken te rechtvaardigen.

Men moet zich verzetten tegen het beginsel volgens hetwelk de benoeming van de toegevoegde rechters onderworpen wordt aan taalquota's in die zin dat zij verbonden zijn aan alle rechtbanken van eerste aanleg van het rechtsgebied van het Brusselse hof van beroep.

Inzake de evaluatie van de behoeven van de dienst om de aanstelling van toegevoegde rechters te verantwoorden, wenst de spreker de regeling over te nemen waarbij een door de Kamer voorgedragen externe deskundige hulp en bijstand verleent aan de rechterlijke overheid. De externe controle op de door de magistraten verrichte evaluatie van de behoeven van de dienst is niet opportuun.

Wat zal de respectieve rol zijn van de algemene vergaderingen, van de toekomstige Hoge raad voor Justitie en van de bij het departement van Justitie opgerichte doorlichtingscel wat de evaluatie van de behoeven van de dienst betreft?

Welk richtgetal zal worden gebruikt gelet op het feit dat het aantal toegevoegde rechters beperkt is tot 10% van de formatie van het rechtsgebied?

In welke rechtbanken zullen de toegevoegde rechters bij voorrang aangesteld worden?

Welke benoemingsprocedure zal worden gevolgd? Wat zijn de waarborgen in termen van objectivering?

Krijgen de toegevoegde rechters de voorkeur als zij wensen te worden opgenomen in het vaste personeelsbestand?

* *
*

De heer *Laeremans* meent te weten dat de meeste toegevoegde magistraten tot de Franse taalrol zullen behoren. De problemen inzake gerechtelijke achterstand doen zich hoofdzakelijk in Brussel voor en dat is ook de reden waarom het ontwerp, alle

ploi des langues en matière judiciaire s'est posée au Sénat. Un certain nombre de sénateurs ont déposé un amendement tendant à appliquer l'article 43 de la loi précitée afin de garantir que le juge de complément siège dans la langue de son diplôme. Cet amendement n'a pas été retenu. Cependant, le ministre a déclaré que la grande majorité des juges de complément désignés dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles seront francophones.

L'orateur souhaite que cette déclaration formelle soit consacrée par la loi nouvelle aux fins d'écartier, le cas échéant, la désignation de magistrats bilingues légaux (majoritairement néerlandophones) susceptibles de siéger dans des chambres francophones en raison de la non-application de l'article 43 de la loi précitée.

L'intervenant est d'avis que le volume des affaires traitées constitue le seul critère motivant une modification de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Il convient de s'opposer au principe consistant à soumettre la nomination des juges de complément aux quotas linguistiques en ce sens qu'ils se rattachent à tous les tribunaux de première instance du ressort de la cour d'appel de Bruxelles.

En ce qui concerne l'évaluation des nécessités du service destinée à justifier l'apport de juges de complément, l'orateur souhaite reprendre la formule d'aide et d'assistance fournie aux autorités judiciaires par un expert externe proposée par la Chambre. Le contrôle externe d'une évaluation des nécessités du service opérée par les magistrats n'est pas opportun.

Quel sera le rôle joué respectivement par les assemblées générales, le futur Conseil supérieur de la justice et la cellule d'audit créée au sein du Département de la Justice en ce qui concerne l'évaluation des nécessités du service?

Le nombre des juges de complément étant limité à 10% du cadre du ressort, quel est le cadre de référence pris en compte?

Quelles sont les juridictions auxquelles seront affectés prioritairement les juges de complément?

Quelle procédure de nomination sera-t-elle suivie? Quelles sont les garanties en termes d'objectivation?

Les juges de complément bénéficieront-ils d'une préférence s'ils souhaitent être intégrés au cadre permanent?

* *
*

M. Laeremans croit savoir que les magistrats de complément appartiendront pour la plupart au rôle linguistique français. Etant donné que c'est essentiellement à Bruxelles que se pose le problème de l'arriéré judiciaire, le projet revêt un caractère com-

ontkenningen ten spijt, van communautaire aard is. Er wordt slechts een partiële evaluatie verricht die tot gevolg zal hebben dat de taalwet volledig zal worden opzij geschoven.

De toegevoegde rechters zullen immers voor de zetel worden aangewezen, waar de Franstalige magistraten met moeilijkheden te kampen hebben. Het parket heeft te weinig Nederlandstaligen maar daar worden geen bijkomende aanwijzingen gedaan.

De heer Laeremans vraagt dat de minister de juiste verdeling tussen Franstalige en Nederlandstalige magistraten zou geven voor het arrondissement Brussel-Halle Vilvoorde. Het reeds bestaande onevenwicht zal ingevolge deze wet nog worden versterkt. Zal dat op nationaal vlak gecorrigeerd worden? Wanneer wordt de aangekondigde audit voor het rechtsgebied Brussel uitgevoerd? Volgens de spreker zal daaruit blijken dat de cijfers zwaar gemanipuleerd werden door de franstaligen.

Het lid herinnert eraan dat begin jaren tachtig een commissie werd opgericht om de problemen van het rechterlijk arrondissement Brussel te bespreken. In die commissie werd een consensus bereikt in de zin dat alle betrokkenen konden instemmen met een splitsing van de orde van advocaten, die tot ieders tevredenheid werd doorgevoerd. Het lid meent dat een splitsing van het rechterlijk arrondissement, in het verlengde van deze beslissing ligt en bijgevolg geboden is. Een samenwerking tussen Franstaligen en Nederlandstaligen is perfect mogelijk als ze maar gebeurt met respect voor ieders autonomie.

* *
*

De heer Landuyt vreest dat het beginsel luidens hetwelk de magistraten akkoord moeten gaan om hun functies bij wijze van toevoeging en voor een bepaalde termijn bij een andere rechtbank dan de hunne uit te oefenen, de door het ontwerp beoogde flexibiliteit in gevaar brengt.

Om die wijziging te verantwoorden voert de Senaat ten onrechte aan dat de overplaatsing van een rechter zou kunnen worden geïnterpreteerd als een verkapte tuchtmaatregel.

De spreker vraagt of de toegevoegde rechters al dan niet de mogelijkheid zullen hebben zich uit te spreken over de plaats van de zetel van de rechtbank waar zij zullen worden aangewezen.

Wat is de juiste betekenis van het door de Senaat in artikel 5 van het ontwerp ingevoegde lid luidens hetwelk «dezelfde bevoegdheden door de eerste voorzitter worden uitgeoefend ten aanzien van de toegevoegde rechters die door de Koning aangewezen zijn om hun ambt uit te oefenen bij alle rechtbanken van eerste aanleg of van koophandel van het rechtsgebied van een hof van beroep»?

munautaire, et ce, en dépit de toutes les dénégations. Il ne sera procédé qu'à une évaluation partielle, qui aura pour conséquence que la loi linguistique sera totalement ignorée.

Les juges de complément seront en effet désignés au siège, c'est-à-dire là où les magistrats francophones sont confrontés à des difficultés. Aucune désignation supplémentaire n'est prévue pour le parquet, bien que les néerlandophones y soient trop peu nombreux.

M. Laeremans demande au ministre de préciser quelle sera la proportion exacte de magistrats francophones et néerlandophones dans l'arrondissement de Bruxelles-Halle-Vilvoorde. Le projet de loi à l'examen accroîtra encore le déséquilibre existant. Remédiera-t-on à ce déséquilibre au niveau national? Quand l'audit annoncé concernant le ressort de Bruxelles sera-t-il effectué? L'intervenant est persuadé que cet audit montrera que les chiffres ont été fortement manipulés par les francophones.

Le membre rappelle qu'une commission a été créée au début des années 80 afin d'examiner les problèmes de l'arrondissement de Bruxelles. Un consensus s'est dégagé au sein de cette commission, en ce sens que tous les intéressés ont marqué leur accord sur une scission de l'Ordre des avocats, qui s'est faite à la satisfaction générale. Le membre estime qu'une scission de l'arrondissement judiciaire se situe dans le droit fil de cette décision et qu'elle s'impose par conséquent. Une collaboration entre francophones et néerlandophones est parfaitement possible, pourvu qu'elle respecte l'autonomie des uns et des autres..

* *
*

M. Landuyt craint que le principe de l'accord des magistrats pour exercer leurs fonctions à titre complémentaire et pour un délai déterminé auprès d'une autre juridiction que la leur, ne compromette les objectifs de flexibilité du projet.

A l'appui de cette modification, le Sénat invoque à tort que le déplacement d'un juge pourrait être interprété comme une mesure disciplinaire déguisée.

L'intervenant demande si les juges de complément auront ou non la faculté de s'exprimer quant au lieu du siège de la juridiction auprès de laquelle ils seront désignés.

Quelle est la signification exacte de l'alinéa inséré par le Sénat à l'article 5 du projet aux termes duquel «Les mêmes pouvoirs sont exercés par le premier président vis-à-vis des juges de complément désignés par le Roi pour exercer leurs fonctions auprès de tous les tribunaux de première instance ou de commerce d'un ressort de cour d'appel»?

De heer Duquesne herinnert eraan dat het ter bespreking liggende wetsontwerp het resultaat is van een fusie van een wetsontwerp en van verscheidene wetsvoorstellen die door de heer Vandeurzen en hemzelf werden ingediend.

Het ontwerp biedt de mogelijkheid in een aantal vredegerechten of politierechtbanken plaatsvervangende rechters en in een politierechtbank vrederechters als toegevoegd rechter te benoemen.

Daarnaast kunnen ook vrederechters en op rust gestelde politierechters tot plaatsvervangend rechter worden benoemd.

Bovendien staat het de eerste voorzitter vrij om, als de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, rechters van de rechtbank van eerste aanleg en van de rechtbank van koophandel tijdelijk aan te stellen bij een andere in hetzelfde rechtsgebied gelegen gelijkaardige rechtbank (art. 5 van het ontwerp tot wijziging van artikel 98 van het Gerechtelijk Wetboek). Artikel 6 van dit ontwerp voorziet in een soortgelijke bepaling voor de hoven van beroep, met name een tijdelijke aanstelling van een raadsheer bij een ander hof van beroep mits de betrokkene het daarmee eens is en wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen.

Ten slotte voorziet het ontwerp in de oprichting van een korps van toegevoegde magistraten bij de rechtbanken van eerste aanleg (tot beloop van ten hoogste 10% van het personeelsbestand) die, naargelang van de behoeften van de dienst die worden ingeschat door een deskundige die door de Koning ter beschikking van de rechtbanken wordt gesteld, bij de verschillende rechtbanken van eerste aanleg van eenzelfde rechtsgebied van een hof van beroep zullen worden aangesteld.

In de Senaat werd zeer lang gediscussieerd over de vraag of de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken al dan niet van toepassing is op de toegevoegde magistraten bij de rechtbanken van eerste aanleg. Een eerste stelling, die gesteund wordt door de PRL-FDF en de PSC, pleit voor de toepassing van de artikelen 43 en volgende van de voornoemde wet die de verplichting wil waarborgen om zitting te houden in de taal van het diploma.

De aanhangers van de tweede stelling kiezen voor het begrip flexibiliteit en zijn van mening dat moet worden nagegaan of een tweetalige toegevoegde rechter bevoegd is om te Brussel in beide talen zitting te houden. Zij pleiten derhalve voor de niet-toepassing van de artikelen 43 en volgende.

Bovendien acht de minister een gedeeltelijke toepassing van de wet onaanvaardbaar. Zij kan in voorkomend geval slechts integraal worden toegepast, wat voor Brussel de inachtneming van de verhouding 1/3 - 2/3 impliceert.

De spreker wenst het amendement van de senatoren Foret en Desmedt opnieuw in te dienen met het

M. Duquesne rappelle que le projet de loi à l'examen est le résultat d'une fusion d'un projet de loi gouvernemental et de plusieurs propositions de loi déposées par M. Vandeurzen et l'intervenant lui-même.

Le projet permet de nommer des juges suppléants auprès de plusieurs justices de paix ou tribunaux de police et de nommer auprès d'un tribunal de police des juges de paix en qualité de juge de complément.

Le projet permet également de nommer, en qualité de juge suppléant, des juges de paix et des juges de police admis à la retraite.

En outre, il est loisible au premier président de déléguer à titre temporaire des juges du tribunal de première instance et du tribunal de commerce à un autre tribunal de même nature situé dans le même ressort, lorsque les nécessités du service le justifient (Art. 5 du projet visant à modifier l'art. 98 du Code judiciaire). L'article 6 du projet prévoit une disposition similaire pour les cours d'appel à savoir une délégation temporaire d'un conseiller auprès d'une autre cour d'appel moyennant son accord lorsque les nécessités du service le justifient.

Enfin, le projet crée un corps de magistrats de complément auprès des tribunaux de première instance (à concurrence de 10% du cadre au maximum) affectés aux différents tribunaux de première instance d'un même ressort de cour d'appel selon les nécessités du service évaluées par un expert mis à la disposition des juridictions par le Roi.

Un très long débat a eu lieu au Sénat relatif à la question de savoir s'il s'imposait ou non d'appliquer la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire aux magistrats de complément près les tribunaux de première instance.

Une première thèse défendue par le PRL-FDF et par le PSC milite en faveur de l'application des articles 43 et suivants de la loi précitée tendant à garantir l'obligation de siéger dans la langue du diplôme.

Les tenants de la seconde thèse optent pour la notion de flexibilité et sont d'avis que la véritable question est de savoir si un juge de complément bilingue est habilité à siéger dans les deux langues à Bruxelles. Ils plaident dès lors pour la non-application des articles 43 et suivants.

En outre, le ministre estime qu'il est inacceptable de faire une application partielle de la loi. Elle ne peut s'appliquer le cas échéant qu'intégralement, ce qui implique le respect du rapport 1/3 - 2/3 pour Bruxelles.

L'intervenant souhaite déposer à nouveau l'amendement des sénateurs Foret et Desmedt en vue d'ap-

oog op de toepassing van de artikelen 43 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op de toegevoegde rechters.

Volgens de PRL-FDF kan het Brusselse probleem niet via toegevoegde rechters worden opgelost. Er moet een formatie komen met rechters van elke taalrol in evenredigheid met de hoeveelheid te behandelen zaken. De toegevoegde rechters moeten alleen tijdelijke conjuncturele moeilijkheden oplossen. Bovendien worden die magistraten niet voor één rechterlijk arrondissement ingesteld en ze behoren bijgevolg tot de ene of de andere taalrol.

De Senaat heeft het begrip «uitzonderlijke omstandigheden», dat de indiensttreding van toegevoegde rechters in een rechterlijk arrondissement rechtvaardigt, willen verduidelijken.

De Kamer had bepaald dat de Koning met het oog op de evaluatie van de behoeften van de dienst een extern deskundige ter beschikking kan stellen die ermee zal worden belast aan die evaluatie mee te helpen (interne controle).

De Senaat daarentegen is voorstander van bijstand door een deskundige die niet tot de rechterlijke orde behoort (externe controle).

De spreker wenst een amendement in te dienen waarbij de stelling van de interne controle en bijgevolg die van de evaluatie door de korpschef, de overhand zou hebben.

Als gevolg van een door de PRL-FDF ingediend amendement heeft de Senaat bepaald dat de werkende magistraat die wordt aangesteld om tijdelijk in een ander arrondissement zitting te hebben, het daarmee eens moet zijn.

Er werd verduidelijkt dat bij die aanstelling, alsmede bij die van een raadsheer in het hof van beroep de wet van 1935 nageleefd moet worden.

* *
*

De heer Jean-Jacques Viseur is voorstander van het ontwerp omdat het een rationeel en dynamisch beheer van de rechtbanken mogelijk maakt.

Dat ontwerp wil voorzien in de reële behoeften van de hoven en rechtbanken, de met doorlichtingen gepaard gaande mobiliteitslogica hanteren en het vertrouwen van de rechtzoekenden herstellen. Het kan dus niet gemotiveerd worden door overwegingen van communautaire aard.

In dat verband moet de minister verduidelijken hoeveel toegevoegde rechters precies ter beschikking zullen worden gesteld van ieder van de taalkaders van de Brusselse rechtbank van eerste aanleg.

De spreker is niet overtuigd door een aantal door de Senaat aangebrachte wijzigingen en meer bepaald niet door die welke betrekking hebben op de evaluatie van de behoeften van de dienst door externe des-

pliquer les articles 43 et suivants de la loi du 15 juin 1935 aux juges de complément.

Le PRL-FDF estime que le problème de Bruxelles ne peut être réglé par le biais des juges de complément. Il faut un cadre avec des magistrats de chaque langue en proportion du volume d'affaires à traiter. Les juges de complément ne doivent résoudre que des difficultés conjoncturelles transitoires. De plus, ces magistrats ne sont pas institués pour un seul arrondissement judiciaire et à ce titre appartiennent à l'un ou l'autre régime linguistique.

Le Sénat a entendu préciser la notion de «circonstances exceptionnelles» justifiant l'entrée en service de juges de complément dans un arrondissement judiciaire.

La Chambre avait prévu qu'aux fins de procéder à l'évaluation des nécessités du service que le «Roi peut mettre à disposition un expert externe qui sera chargé de prêter son concours à cette évaluation» (contrôle interne).

En revanche, le Sénat opte en faveur de «l'assistance d'un expert qui n'appartient pas à l'ordre judiciaire» (contrôle externe).

L'intervenant souhaite déposer un amendement tendant à faire primer la thèse du contrôle interne et, partant, celle de l'évaluation par le chef de corps.

A la faveur d'un amendement déposé par le PRL-FDF, le Sénat a prévu que l'accord du magistrat effectif délégué pour siéger dans un autre arrondissement à titre temporaire est requis.

Il fut spécifié que cette délégation, de même que celle d'un conseiller à la cour d'appel, doit s'effectuer dans le respect de la loi de 1935.

* *
*

M. Jean-Jacques Viseur est favorable à ce projet en ce sens qu'il permet une gestion rationnelle et dynamique des juridictions.

Ce projet tend à répondre aux besoins réels des cours et tribunaux, à entrer dans la logique de mobilité assortie d'audits et à restaurer la confiance des justiciables. Ce projet ne peut donc être motivé par des considérations d'ordre communautaire.

A cet égard, il convient que le ministre précise le nombre de juges de complément mis à la disposition de chacun des cadres linguistiques du tribunal de première instance de Bruxelles.

L'orateur déclare ne pas être convaincu par un certain nombre de modifications apportées par le Sénat, en particulier celle relative à l'évaluation des nécessités du service par des experts externes. Il ne votera

kundigen. Gelet op het spoedeisend karakter en om te verhinderen dat het ontwerp opnieuw behandeld wordt door de Senaat, zal hij echter niet stemmen voor het amendement dat het beginsel van de interne controle bekrachtigt.

* *
*

De heer Barzin vraagt of de benoeming van de toegevoegde rechters op korte termijn mogelijk is aangezien de voorwaarden voor de aanwerving van die rechters precies dezelfde zijn als die welke voor de gewone rechters gelden.

* *
*

De heer Maingain meent dat, aangezien de toegevoegde rechters niet onderworpen zijn aan de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, er geen tweetalige toegevoegde rechters in de zin van die wet kunnen bestaan. De taalvaardigheden van een zogenaamde «tweetalige» toegevoegde magistraat kunnen immers niet erkend worden aangezien de betrokkene niet kan worden onderworpen aan een voor de werving van tweetalige rechters georganiseerd taal-examen. Een zogezegd «tweetalige» toegevoegde magistraat kan derhalve slechts zitting hebben in de taal van zijn diploma.

B. ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

De minister herinnert eraan dat dit wetsontwerp op korte termijn de zeer belangrijke problemen wil oplossen waar de hoven en rechtbanken inzake achterstand mee geconfronteerd worden en wil doen erkennen dat de politieke wereld zich inspanningen getroost om de toestand van de rechtzoekenden te verbeteren.

In dat perspectief worden vergaderingen belegd tussen het departement van Justitie en de korpschefs van onder meer de Brusselse rechtbanken om te discussiëren over alle maatregelen die op dat gebied genomen werden of moeten worden.

Terwijl de besprekingen in de Kamer beperkt bleven tot de kwestie van de methode die moet worden toegepast om over meer operationele rechtbanken te beschikken, heeft de Senaat een kwestie van communautaire aard te berde gebracht.

Hoewel de minister gekant is tegen de toepassing van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken op de toegevoegde rechters mag men daar niet uit concluderen dat de verhouding 1/3 - 2/3 de facto niet in acht zal worden genomen.

toutefois pas pour l'amendement tendant à consacrer le principe du contrôle interne afin d'éviter, vu l'urgence, un réexamen du projet par le Sénat.

* *
*

M. Barzin demande si la nomination des juges de complément peut intervenir à bref délai eu égard au fait que leurs conditions de recrutement sont identiques à celles des juges ordinaires.

* *
*

M. Maingain estime que puisque les juges de complément ne sont pas soumis à la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire, il ne peut exister de juges de complément bilingue au sens de cette loi. En effet, les aptitudes linguistiques d'un magistrat de complément dit «bilingue» ne pourront pas être reconnues dans la mesure où il n'est pas susceptible d'être soumis à l'examen linguistique organisé pour le recrutement de juges bilingues. Dès lors, un magistrat de complément dit «bilingue» ne pourra siéger que dans la langue de son diplôme.

B. REPONSES DU MINISTRE

Le ministre rappelle que l'objectif de ce projet de loi tend à résoudre à court terme les problèmes cruciaux posés aux cours et tribunaux en matière d'arriéré et vise à faire reconnaître que le monde politique consent des efforts pour améliorer la situation des justiciables.

Dans cette optique, des réunions sont organisées entre le Département de la Justice et les chefs de corps entre autres des tribunaux bruxellois en vue de discuter de l'ensemble des mesures prises et à prendre en cette matière.

Alors que les discussions à la Chambre se sont limitées à la question de la méthode à mettre en oeuvre pour disposer de juridictions davantage opérationnelles, le Sénat a soulevé une question d'ordre communautaire.

Si l'intervenant s'oppose à l'application de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire concernant les juges de complément, il ne faut pas en conclure que le rapport un tiers-deux tiers ne sera pas pris en considération.

Het zal aan de Koning toekomen om rekening te houden met alle gegevens die het mogelijk moeten maken de behoeften van de dienst te evalueren, waaronder de adviezen van de eerste voorzitters van de hoven van beroep en van de arbeidshoven, van de procureur-generaal, van de voorzitters van de rechtscolleges van eerste aanleg, van de procureurs des Konings en van de arbeidsauditeurs.

In principe moet de doeltreffendheid van de werkzaamheden van de rechtbanken primeren boven iedere andere overweging. De benoeming van tweetaalige toegevoegde rechters is bijgevolg niet uit te sluiten.

In dat verband maakt het «onofficieel» advies van de eerste voorzitter van het Brusselse hof van beroep gewag van een verhouding 1/3 - 2/3 op grond van de in dat arrondissement nog niet afgehandelde dossiers.

Afhankelijk van buitengewone omstandigheden en van de problematiek van de openstaande functies kan die verhouding nog evolueren.

Wat de evaluatie van de behoeften van de dienst betreft zij aangestipt dat de verhouding van de magistraten eventueel door een externe deskundige tegengesproken kan worden, in de onderstelling dat de minister ze niet goedkeurt.

Wat de aantallen betreft, zullen de rechtbanken die in het rechtsgebied van het Brusselse hof van beroep gelegen zijn, over ten hoogste 18 toegevoegde magistraten beschikken. Aangezien uit een eerste evaluatie blijkt dat in Leuven en Nijvel moeilijkheden rijzen, zullen te Brussel ongeveer 14 magistraten worden aangesteld.

De verdeling tussen de rechtscolleges van eerste aanleg (arbeidsrechtbank, rechtbank van koophandel en rechtbank van eerste aanleg) zal met name worden vastgesteld met inachtneming van de ingewonnen adviezen.

De beslissing betreffende het tijdstip waarop de toegevoegde magistraten effectief in dienst zullen treden zal worden genomen na onderzoek van de door de magistraten uitgebrachte adviezen.

De klassieke benoemingsprocedure zal gevolgd worden. Om tot toegevoegd rechter benoemd te kunnen worden, moeten de kandidaten hetzij houder zijn van het getuigschrift van beroepsbekwaamheid, hetzij de gerechtelijke stage hebben volbracht, hetzij plaatsvervangend rechter zijn die zich zo nodig kan beroepen op een unaniem gunstig advies, hetzij een overplaatsing gevraagd hebben (zo heeft ook een substituut bijvoorbeeld toegang tot het ambt van toegevoegd rechter).

Wat de overgang naar het wettelijk kader betreft, zullen de toegevoegde rechters geen formele voorkeur genieten.

Il appartiendra au Roi de prendre en compte tous les éléments permettant d'évaluer les nécessités du service parmi lesquels les avis du premier président des cours d'appel et du travail, du procureur général, des présidents des juridictions de premier degré, des procureurs du Roi et des auditeurs du travail.

Le principe est de faire primer l'efficacité du travail des juridictions sur toute autre considération. Par conséquent, la nomination de juges de complément bilingues ne peut être exclue.

A cet égard, l'avis officieux du premier président de la cour d'appel de Bruxelles fait état d'un rapport d'un tiers-deux tiers sur le fondement des dossiers en souffrance dans cet arrondissement.

Ce rapport peut évoluer en fonction des circonstances exceptionnelles et de la problématique des places vacantes.

En ce qui concerne l'évaluation des besoins du service, il convient de préciser que le rapport des magistrats peut, le cas échéant, être contredit par un expert externe dans l'hypothèse où le ministre ne l'approuve pas.

Quant aux données chiffrées, les juridictions sises dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles disposeront de 18 magistrats de complément au maximum. Compte tenu qu'il apparaît d'une première évaluation que des difficultés sont constatées aussi à Louvain et à Nivelles, environ 14 magistrats seront désignés à Bruxelles.

Le rapport entre les juridictions de premier degré (tribunal du travail, de commerce et de première instance) sera déterminé notamment en fonction des avis recueillis à cet effet.

En ce qui concerne le moment de l'entrée en service effective des magistrats de complément, la décision sera prise après l'analyse des avis rendus par les magistrats.

La procédure de nomination classique sera suivie. Pour pouvoir être nommé juge de complément, les candidats doivent soit être titulaire du certificat d'aptitude professionnelle, soit avoir accompli le stage judiciaire, soit être juge suppléant, le cas échéant bénéficiaire d'un avis unanimement favorable soit avoir sollicité une mutation (par exemple un substitut a accès à la fonction de juge de complément).

Aucune préférence formelle de passage vers le cadre légal n'est prévue au bénéfice des juges de complément.

De resultaten van de hoorzitting betreffende de rechtbanken van Namen en Brugge werden zopas voorgelegd aan het departement van Justitie dat ze eerlang zal onderzoeken.

Hoewel de Senaat er voor pleit dat de magistraten ermee akkoord moeten gaan om hun functies in een andere rechtbank uit te oefenen, moet toch worden verduidelijkt dat de aanstelling van een toegevoegd rechter bij een bepaalde rechtbank in geen geval afhangt van diens toestemming.

* *
*

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

* *
*

Art. 2 en 3

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 2 en 3 worden achtereenvolgens eenparig genomen

Art. 4

De heren Simonet, Barzin en Duquesne dienen amendement nr. 31 (Stuk nr. 1053/7) in, waarbij zij aanvoeren dat men, blijkens het verslag zelf van de commissie Justitie van de Senaat, aan een vorm van externe controle denkt op de door de rechterlijke overheid uitgevoerde evaluatie van de behoeften van de dienst die de inschakeling van een toegevoegd magistraat verantwoordt. Dit amendement strekt ertoe te voorzien in een evaluatie van de behoeften van de dienst, op grond van het beginsel dat de korpschefs een grotere verantwoordelijkheidszin moet worden bijgebracht en gericht is op het verlenen van hulp en bijstand aan de overheden die om advies gevraagd wordt.

Les résultats de l'audit concernant les juridictions de Namur et Bruges viennent d'être soumis au Département de la Justice au sein duquel ils seront incessamment analysés.

Si le Sénat s'est prononcé en faveur de l'accord des magistrats effectifs pour exercer leurs fonctions dans un autre tribunal, il doit être précisé que l'affectation auprès d'une juridiction donnée d'un juge de complément n'est en aucun cas subordonnée au consentement de ce dernier.

* *
*

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article premier

Cet article ne donne lieu à aucune discussion.

L'article premier est adopté à l'unanimité.

* *
*

Art. 2 et 3

Ces articles ne donnent lieu à aucune discussion.

Les articles 2 et 3 sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 4

MM. Simonet, Barzin et Duquesne déposent l'amendement n° 31 (Doc. n° 1053/7) au motif qu'il semble, d'après le contenu même du rapport de la commission de la Justice du Sénat, que l'on envisage une forme de contrôle externe par rapport à l'évaluation faite par les autorités judiciaires des nécessités du service justifiant l'apport d'un magistrat de complément. Le présent amendement vise à prévoir une évaluation des nécessités du service basée sur les principes de responsabilisation des chefs de corps, et dans une optique d'aide et d'assistance des autorités amenées à formuler leur avis.

Dezelfde indieners dienen amendement nr. 32 (Stuk nr. 1053/7) in, waarbij zij aanvoeren dat toegevoegde rechters geen rechter-titularis zullen worden bij de rechtbanken waaraan zij zullen worden toegewezen. Bijgevolg zijn de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 die betrekking hebben op de benoemingsvoorwaarden van magistraten op hen niet van toepassing. Het voorgestelde nieuwe lid strekt ertoe de rechtzoekende inzake de kennis van de proceduretaal dezelfde waarborgen te bieden die gelden wanneer hij voor een rechter-titularis verschijnt.

Dit standpunt werd meermaals door de magistraten zelf ingenomen (zie in dat verband onder meer het *Bulletin de l'A.S.M.*, nr. 97 van 19 november 1997).

Berechting door een magistraat van de eigen taalrol is een principe dat overigens in alle meertalige democratische landen van toepassing is.

De heer Laeremans dient amendement nr. 33 (Stuk nr. 1053/7) in, dat ertoe strekt bij de benoeming van toegevoegde rechters de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken in acht te nemen.

Naleving van voormelde wet werd door de Senaat, in het raam van artikel 5 van het ontwerp, opgelegd. Zeker als men weet dat de taalwetgeving een wetgeving van openbare orde is, zou het onlogisch zijn in artikel 4 niet in een soortgelijke bepaling te voorzien.

Dit ontwerp maakt het mogelijk in Brussel uitsluitend Franstalige toegevoegde rechters te benoemen.

De minister verwijst naar de argumentatie die hij tijdens de algemene bespreking heeft uiteengezet en vraagt bijgevolg deze drie amendementen te verwerpen.

De amendementen nrs. 31 en 32 worden verworpen met 10 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 12 stemmen tegen 1.

Artikel 4 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

* *
*

Les mêmes auteurs déposent l'amendement n° 32 (Doc. n° 1053/7) au motif que les juges de complément ne deviendront pas titulaires auprès des tribunaux où ils seront affectés. Par conséquent, les dispositions de la loi du 19 juin 1935 relatives aux conditions de nomination de magistrats ne leur seront pas applicables. Le nouvel alinéa proposé tend à assurer au justiciable les mêmes garanties de connaissance de la langue de procédure dont il bénéficie lorsqu'il comparaît devant un juge titulaire.

Cette prise de position a été maintes fois rappelée par les magistrats eux-mêmes (voir notamment Bulletin de l'A.S.M. n° 97 du 9 novembre 1997). Le fait d'être jugé par un magistrat de sa propre appartenance linguistique est un principe qui est d'ailleurs d'application dans tous les pays démocratiques multilingues.

M. Laeremans introduit l'amendement n° 33 (Doc. n° 1053/7) tendant à ce que la nomination des juges de complément se conforme à la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Le respect de la loi précitée fut imposé par le Sénat dans le cadre de l'article 5 du projet. Il serait illogique de ne pas prévoir une disposition similaire à l'article 4 d'autant plus que la législation linguistique est d'ordre public.

L'actuel projet rend possible la nomination exclusive de juges de complément francophones à Bruxelles.

Le ministre renvoie à son argumentation développée lors de la discussion générale et demande dès lors le rejet de ces trois amendements.

Les amendements n° 31 et 32 sont rejetés par 10 voix contre 2 et 1 abstention.

L'amendement n° 33 est rejeté par 12 voix contre 1.

L'article 4 est adopté par 10 voix contre 1 et 2 abstentions.

* *
*

Art. 5 tot 23

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 5 tot 23 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

* *
*

Het gehele ontwerp wordt goedgekeurd met 12 stemmen tegen 1.

De rapporteur,

De voorzitter,

J.SIMONET

A.DUQUESNE

Art. 5 à 23

Ces articles ne donnent lieu à aucune discussion.

Les articles 5 à 23 sont successivement adoptés à l'unanimité.

* *
*

L'ensemble du projet est adopté par 12 voix contre 1.

Le rapporteur,

Le président,

J.SIMONET

A.DUQUESNE